

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Dějepisu a Výchovy k občanství s cíli v oblasti OSV

Název učební jednotky (téma)	Diktátoři 20. století
Stručná anotace učební jednotky	Žáci se seznámí se čtyřmi osobami, které se negativním způsobem zapsaly do dějin 20. století. Nejdříve shrnují své dosavadní poznatky a poté pracují s informacemi o tom, co mají na svědomí, za co byli ve své době obdivováni a co napsali.
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	—
Časový rozsah učební jednotky	90 minut (možno rozdělit na 2x 45 minut)
Věk žáků (ročník)	9. ročník

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
Ano							
Vyučovací obor(y)	<p>Dějepis</p> <p>Výchova k občanství</p>						
<p>Dlouhodobé cíle</p> <p>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</p>	—						
<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák uvede, co si představuje pod pojmem diktátor a jak vypadá diktátorské chování. • Žák přemýšlí nad tím, jak je možné, že někteří diktátoři byli obdivováni a podporováni masami lidí. • Žák uvede, koho obdivuje a proč. • Žák uvede diktátorské chování, se kterým se sám setkal a popíše, jak je možné mu čelit. • Žák ukáže, nakolik přispěl k vyplnění společného pracovního listu. 						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Cíle učební jednotky</p>	<p>Dějepis</p> <p>RVP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu. • Žák na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv. <p>Výchova k občanství:</p> <p>RVP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu. • Žák rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.
<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žáci sebehodnotí skupinovou práci po vyplnění pracovního listu (Příloha B). • Žáci zhodnotí, jak moc přispěli k vyplnění pracovního listu (Příloha C).
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Brainstorming</p> <p>Učitel spolu se žáky metodou brainstormingu shrne dosavadní vědomosti o jednotlivých osobách uvedených v pracovním listě (Hitler, Stalin, Mao Ce-tung a Mussolini).</p> <p>2. Rozdělení do skupin</p> <p>Rozdělíme žáky do skupin (3–5 členů) a rozdáme jim pracovní list (Příloha A).</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3. Práce ve skupině

Rozdáme každé skupině rozstříhané údaje z tabulky (Příloha B) a lepidlo. Úkolem každé skupiny je informace nalepit tak, jak si myslí, že je to správně.

4. Prezentace výsledků skupin

Jednotlivé skupiny prezentují výsledky své práce. Například tak, že každá skupina dostane přidělenou jednu osobu. Informace zapisuje vždy jeden z členů prezentující skupiny na tabuli. Pokud se během prezentace stane, že některá skupina má informaci uvedenu jinde, vyzve učitel žáky k diskusi. Cílem je shodnout se na tom, kam informace patří a proč. Po odprezentování údajů o každé osobě jsou žáci vyzváni k tomu, aby uvedli jakékoli další informace, které o osobě vědí. Tyto informace se rovněž objeví v zápise na tabuli. Nakonec každá skupina uvede, jak je spokojená s tím, co zapsala do pracovního listu a proč.

Žáci si zapíšou do sešitů výtah z informací uvedených na tabuli.

5. Práce s otázkami

Učitel se žáků zeptá, co by ještě o diktátorech chtěli vědět. Otázky zapisuje na tabuli.

Učitel se zeptá žáků, kde by bylo možné odpovědi na otázky najít. Nápadů zapisuje na tabuli.

Učitel vyzve žáky k tomu, aby si vybrali některou z otázek na tabuli a pokusili se do příště informaci zjistit. K otázkám jsou připsána jména žáků, kteří si je vybrali.

Na závěr se učitel žáků zeptá, kde se setkali s diktátorským chováním. Poté, co žáci uvedou příklady, se jich učitel ptá, jak je možné takovému chování čelit.

6. Skupinová práce

Po odprezentování údajů o všech čtyřech osobách je žákům do původních skupin rozdán pracovní list (Příloha C).

Po vyplnění pracovního listu jsou žáci vyzváni k tomu, aby ukázali na škále pomocí prstů 1–10 nakolik přispěli k jeho vyplnění. Po

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>ukázání prstů dostanou všechny skupiny čas (cca 3 min), aby si o vyplnění popovídaly.</p> <p>7. Diskuse</p> <p>Výsledky práce skupin jsou prezentovány v diskusi postupně k jednotlivým otázkám. Diskuse je moderována učitelem.</p> <p>8. Společné shrnutí</p> <p>Žáci jsou vyzváni k tomu, aby sdělili každý jednou větou, co si z hodiny odnášejí.</p>
<p>Seznam příloh</p>	<p>Příloha A – Prázdná tabulka</p> <p>Příloha B – Vyplněná tabulka</p> <p>Příloha C – Otázky pro práci ve skupinách</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Lucie Honzalová ZŠ, MŠ, ZUŠ Jesenice K Rybníku 800, 252 42 Jesenice</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele
(následuje po odučení učební jednotky)

Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měl/a radost).

Žáky zajímaly details z životů osob, jak jednotliví diktátoři dopadli, zda byli po zásluze potrestáni, či nikoliv, jak je možné, že jsou někteří dodnes obdivováni.

S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.

Problém je jediný, žáci mají zájem podívat se do knihy A. Hitlera *Mein Kampf*, chtěli by část přečíst, ovšem to není možné...

Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).

Snad doplnit fotografiemi, které žákům předkládám v papírové podobě, zde je nemám.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIKTÁTOŘI 20. STOLETÍ				
Jméno	Adolf Hitler	Josif V. Stalin	Mao Ce-tung	Benito Mussolini
Kdy žil				
Dožitý věk				
Vzdělání/ zaměstnání				
Co má na svědomí				
Za co byl ve své době obdivován				

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DIKTÁTOŘI 20. STOLETÍ

Jméno	Adolf Hitler	Josif V. Stalin	Mao Ce-tung	Benito Mussolini
Kdy žil	1889–1945	1878–1953	1893–1976	1883–1945
Dožitý věk	56 let	75 let	83 let	63 let
Vzdělání/ zaměstnání	Nedosáhl maturity.	Navštěvoval kněžský seminář, který nedokončil.	Pracoval jako učitel a novinář.	Vystudoval učitelský ústav, byl kovářem.
Co má na svědomí	Holocaust – systematické a státem provozované pronásledování a hromadné vyvražďování osob označených jako Židé. Počet obětí se odhaduje na 11-17 miliónů mrtvých Rozpoutání druhé světové války.	Kolektivizace vesnice – obyvatelé byli vražděni a odesíláni na Sibiř, do gulagů. Rolníkům bylo odebíráno obilí na setbu. Když potom vypěstovali málo, byli postihováni za sabotáž. Počet obětí kolektivizace se odhaduje na deset miliónů mrtvých.	Díky politice Velkého skoku vpřed, jejímž cílem bylo dostižení Západu v produkci železa a oceli došlo k neuváženému vývozu potravin, který vyvolal hladomor . Dle odhadů zemřelo 27 milionů Číňanů.	Nastolil v Itálii fašismus. Vedl dobovačné války proti Habeši (Etiopii) zahynulo až 875.000 vojáků a civilistů a Albánii .
Za co byl ve své době obdivován	Vyvedl Německo z hospodářské krize, dal lidem práci	Díky vítězství ve 2. světové válce získal pověst velkého vůdce. Lidé nevěřili zprávám o zločinech, které páchal.	Je považován za tvůrce komunistické Číny. Chtěl ulehčit bídu rolníkům, kteří tvořili většinu populace v Číně.	Chtěl v Itálii vymítit korupci a udělat z ní efektivně fungující stát.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

O jednotlivých otázkách vždy nejprve ve skupině diskutujte. Potom stručně запиšte to, co během diskuse padlo.

1. Kdo je podle vás diktátor? Uveďte nejméně 3 příklady toho, jak se chová.

.....

.....

.....

.....

.....

2. Jak je podle vás možné, že někteří diktátoři byli obdivováni a podporováni masami lidí?

.....

.....

.....

.....

.....

3. Uveďte, koho obdivujete vy a proč?

.....

.....

.....

.....

.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

4. Popište nějaké chování, se kterým jste se osobně setkali a které by bylo možné označit jako diktátorské. Uveďte, proč je podle vás dané chování diktátorské.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Uveďte, jak je podle vás možné konkrétně diktátorskému chování, uvedenému v bodě 4, čelit?

.....

.....

.....

.....

.....

